

Holstein: I 86 Aar har det danske Folk levet under den Statsform, som Historikere og Politikere kalder en fri Forfatning, i lige saa lang Tid har vi til Stadighed haft en mere eller mindre paagaende Forfatningskamp om denne Forfatnings vigtigste statsretlige Organers Beskaffenhed, Beføjelser og indbyrdes Begrænsning. Længst og haardest har denne Kamp staaet om Sammensætningen af og det indbyrdes Kompetenceforhold mellem Tokammersystemets Hovedhjørneste, Folketing og Landsting. Men Tokammersystemet som saadant har under skiftende Former principielt og faktisk været fastholdt under hele den hidtidig forløbne frie Forfatnings Æra.

En klar Udredning af de to Tings rationelle Sammensætning og indbyrdes Beføjelser findes ikke i den grundlovgivende Rigsforsamlings Forhandlinger og har hverken fundet Udtryk i Junigrundlovens Forskrifter eller i dens politiske Praxis. Junigrundlovens Bestemmelser om Folketingets Sammensætning var omhyggeligt gennemarbejdede, men dens Forskrifter om Landstinget var kun en Skitse, en ufuldført Torso, skabte derimod ikke en afklaret fast Institution. En saadan søgtes tilvejebragt med 1866-Grundlovens Landsting, men Forsøget mislykkedes som bekendt. Jo mere Landstinget i sin Sammensætning fremtraadte som væsensforskelligt fra Folketinget, des skarpere blev den politiske Kamp om dets forfatningsmæssige Beføjelser.

Hvor de to Ting er principielt og væsentlig ensartet sammensat, er der intet rationelt Grundlag for Kravet om Folketingets lovgivningsmæssige Overvægt eller om suspensivt Veto for Landstinget. Omvendt, hvor det modsatte er Tilfældet. 1866-Grundloven løste det Spørgsmaal, som Junigrundloven havde ladet aabent om Landstingets Sammensætning i en Tokammerforfatning, en Løsning, som under Hensyn til Tiden og Forholdene i og for sig hverken kunde kaldes ideforladt eller uanvendelig, men Løsningen affødte en 30-aarig Forfatningskamp saavel om Folketingets og Landstingets lovgivningsmæssige og politiske Beføjelser som om Regeringens Stilling i Forhold til de to Ting.

Forliget i 1894 afsluttede Kampen med en Vaabenstilstand og en midlertidig delvis politisk modus vivendi, men først Folketingsparlamentarismens stiltiende Godkendelse med Systemskiftet i 1901 bragte en Fredsslutning om det, det havde været Kampens Hovedgenstand. Umiddelbart efter indlededes imidlertid Forpostfægtninger om en ny Sammensætning af Landstinget.

Den politiske Praxis efter Systemskiftet havde gjort Grundloven af 1866 til en midlertidigt brugbar Forfatningsform, ligesom Junigrundloven havde været det i Tiden indtil 1866. Men Demokratiet vilde ikke nøjes med Anerkendelsen af det folkevalgte Tings særlige Beføjelser og politiske Magtstilling paa det aristokratisk sammensatte Landstings Bekostning. Demokratiet vilde have Landstinget sammensat ensartet med Folketinget, uanset at Folketingets forfatningspolitiske Særstilling netop havde sin statsretligt logiske Begrundelse i Landstingets væsensforskellige Sammensætning. Denne Fase af det frie Folkestyres forfatnings- og magtpolitiske Hundredaarskrig afsluttedes med Vedtagelse af Grundloven af 1915.

I de siden forløbne 20 Aar har der, hver Gang de nuværende Regeringspartier var ved Magten, været truet med Landstingsopløsning og Landstingsvalg, naar Landstinget, skønt hvilende paa den almindelige Valgrets Grundlag ligesom Folketinget, i betydningsfulde Lovgivningsanliggender ikke indskrænkede sig til at være Ekspeditions-kontor for et mere eller mindre uanseligt og tvivlsomt Folketingsflertal. Dette var navnlig Tilfældet under den socialdemokratiske-radikale Regerings Afrustningskampagne; men da de udenrigspolitiske Forholds Udvikling — mærkeligt nok, naar man kender den højtærede Udenrigsminister — bragte Regeringen til at indstille sine Afrustningstrusler, indstillede den ogsaa Truslen om Landstingets Opløsning i denne Forbindelse, samtidig med at de udenrigspolitiske Forholds voksende Usikkerhed til fulde retfærdiggjorde og beviste Værdien af Landstingets Modstand mod Regeringens og Folketingsflertallets Afrustningsforslag.

Men uanset dette militærpolitiske og statspolitiske Nederlag for Regeringsblokken, uanset, at den Valutapolitik, hvorpaa Regeringen sidst gik til Valg, er blevet eftertrykkeligt desavoueret saavel af Regeringens efterfølgende Lønpolitik som af dens Social-, Finans- og Handelspolitik, uanset at det store Nummer og eneste betydningsfulde Punkt i Regeringens opfindsomme og vel gennemtænkte Kriseplaner, Rentekonverteringen, er blevet endelig likvideret, uden at Regeringen derfor i mindste Maade har fundet Anledning til at gøre Sagen til et Kabinetsspørgsmaal, endsiges appellere til Folketingsvælgerne, skønt det jo netop var Konverteringslovforslagets Forkastelse i Landstinget i Sommer, som af den højtærede Statsminister blev benyttet som en Hovedgrund til at kræve en Reform af Forfatningen, som medførte Landstingets